

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
HOTĂRÂRE
pentru modificarea Regulamentului cu privire la amortizoarele
de capital ale băncilor, aprobat prin Hotărârea Comitetului
executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.110/2018

nr. 3 din 09.01.2025
(în vigoare 16.02.2025)

Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 8-10 art. 22 din 16.01.2025

* * *

UE

În temeiul art.44 lit.a) și art.46 din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), precum și al art.63 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434-439, art.727), Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

Prezenta hotărâre transpune art.1 (pct.45-47 și pct.49-52) al Directivei (UE) 2019/878 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 de modificare a Directivei 2013/36/UE în ceea ce privește entitățile exceptate, societățile financiare holding, societățile financiare holding mixte, remunerarea, măsurile și competențele de supraveghere și măsurile de conservare a capitalului, publicată în Jurnalului Oficial al Uniunii Europene nr.L 150 din 7 iunie 2019, nr.CELEX: 32019L0878, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2021/338 a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 2021 de modificare a Directivei 2014/65/UE în ceea ce privește cerințele în materie de informații, guvernanta produselor și limitele pozițiilor, precum și a Directivelor 2013/36/UE și (UE) 2019/878 în ceea ce privește aplicarea acestora în cazul firmelor de investiții, pentru a contribui la redresarea în urma crizei provocate de COVID-19.

1. Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.110/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la amortizoarele de capital ale băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.183-194, art.900), înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr.1333/2018, se modifică după cum urmează:

1) În clauza de adoptare a hotărârii, textul "Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995" și textul "Legea nr.202 din 6 octombrie 2017" se substituie cu textul "Legea nr.548/1995" și respectiv "Legea nr.202/2017", iar cuvintele "și completările" se exclud.

2) În clauza de armonizare cuvintele "și a firmelor de investiții" se exclud, iar textul "Directiva (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 2002/65/CE, 2009/110/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr.1093/2010, și de abrogare a Directivei 2007/64/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.L 337/35 din 23 decembrie 2015" se substituie cu textul "Directiva (UE) 2023/2864 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2023 de modificare a anumitor directive în ceea ce privește înființarea și funcționarea punctului unic de acces european, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.L 1 din 20 decembrie 2023."

3) Punctul 2, după textul "art.727)", se completează cu textul " (în continuare: Legea nr.202/2017)".

4) La punctul 6, textul "de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei aferente fondurilor proprii ale băncilor și cerințelor de capital." se substituie cu textul "prin Regulamentul cu privire la fondurile proprii ale băncilor și cerințele de capital, aprobat prin Hotărârea

Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.109/2018 (în continuare – *Regulamentul nr.109/2018*).".

5) În tot cuprinsul regulamentului, cuvintele "actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei aferente fondurilor proprii ale băncilor și cerințelor de capital" și textul "Legea nr.202 din 6 octombrie 2017 privind activitatea băncilor", la orice formă gramaticală, se substituie cu textul "Regulamentul nr.109/2018" și, respectiv, "Legea nr.202/2017", la forma gramaticală corespunzătoare".

6) Se completează cu punctele 6¹ și 6² cu următorul cuprins:

"6¹. Băncile nu trebuie să utilizeze fondurile proprii de nivel 1 de bază care sunt menținute pentru a îndeplini cerința amortizorului combinat pentru oricare dintre cerințele de fonduri proprii prevăzute la punctul 130 din Regulamentul nr.109/2018 și cerințele de fonduri proprii suplimentare, prevăzute la art.139 alin.(3) – (5) din Legea nr.202/2017, care abordează alte riscuri decât riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier.

6². Băncile nu trebuie să utilizeze fondurile proprii de nivel 1 de bază care sunt menținute pentru a respecta unul dintre elementele cerinței amortizorului combinat pentru a asigura conformitatea cu celelalte elemente aplicabile ale cerinței amortizorului combinat."

7) La punctul 8, cuvintele "în conformitate cu" se completează cu textul "punctul 132 din".

8) Punctul 9 se completează cu textul " , pe bază individuală și consolidată."

9) Punctul 13 se completează cu textul "pe bază individuală și consolidată. Amortizorul respectiv constă din fonduri proprii de nivel 1 de bază.", iar cuvântul "înmulțită" se substituie cu cuvântul "înmulțit".

10) La punctul 14, cuvintele "actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei" se substituie cu textul "Regulamentul nr.109/2018".

11) Punctul 18 va avea următorul cuprins:

"18. Cerințele totale de fonduri proprii pentru riscul de credit utilizate pentru calcularea coeficientului menționat la punctul 17 se determină în conformitate cu prevederile următoarelor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei:

1) Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.111/2018 (în continuare – *Regulamentul nr.111/2018*);

2) Regulamentul cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.112/2018 (în continuare – *Regulamentul nr.112/2018*);

3) Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.114/2018 (în continuare – *Regulamentul nr.114/2018*)."

12) La punctul 19, subpunctele 1) și 2) vor avea următorul cuprins:

"1) cerințelor de fonduri proprii pentru riscul de credit, stabilite în următoarele acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei:

a) Regulamentul nr.111/2018;

b) Regulamentul nr.112/2018;

2) în cazul în care expunerea este deținută în portofoliul de tranzacționare - cerințelor de fonduri proprii pentru riscul specific, prevăzute în Regulamentul nr.114/2018."

13) Punctul 30 va avea următorul cuprins:

"30. Banca Națională a Moldovei evaluează trimestrial intensitatea riscului sistemic ciclic și caracterul adecvat al ratei amortizorului anticiclic pentru Republica Moldova și stabilește sau ajustează rata amortizorului anticiclic pentru Republica Moldova, dacă este necesar. În cadrul acestui proces, Banca Națională a Moldovei ia în considerare referențialul pentru amortizor, calculat în conformitate cu punctul 29 și alte variabile și informații pe care Banca Națională a Moldovei le consideră relevante pentru abordarea riscului sistemic ciclic."

14) La punctul 58, textul "de până la 2%" se substituie cu textul "de până la 3%".

15) Se completează cu punctul 58¹ cu următorul cuprins:

"58¹. Sub rezerva recomandării autorității naționale macroprudențiale desemnate, definită în condițiile legislației în vigoare, Banca Națională a Moldovei poate impune societății de tip O-SII, pe bază consolidată sau individuală, după caz, să mențină un amortizor O-SII mai mare de 3% din cuantumul total al expunerii la risc."

16) Punctul 63 va avea următorul cuprins:

"63. Fără a aduce atingere capitolului V și punctului 58, în cazul în care o societate de tip O-SII din Republica Moldova este o filială a unei societăți de tip O-SII care este fie o bancă, fie un grup condus de o bancă-mamă din statul străin și face obiectul unui amortizor specific societății de tip O-SII pe o bază consolidată, amortizorul care se aplică, pe bază individuală, pentru societatea de tip O-SII, care este filiala din Republica Moldova, nu trebuie să depășească cuantumul mai mic dintre următoarele:

1) suma dintre rata amortizorului O-SII aplicabilă grupului pe bază consolidată și 1% din cuantumul total al expunerii la risc; și

2) 3% din cuantumul total al expunerii la risc sau rata amortizorului specific societății de tip O-SII aplicabilă grupului pe bază consolidată, stabilit de către Banca Națională a Moldovei în conformitate cu punctul 58¹."

17) Denumirea secțiunii a 4-a "Informarea privind amortizorul O-SII" din capitolul IV se completează cu cuvintele "și corelarea cu amortizorul de risc sistemic".

18) Secțiunea a 4-a din capitolul IV se completează cu punctul 65¹ cu următorul cuprins:

"65¹. În cazul în care o bancă face obiectul unui amortizor de risc sistemic, stabilit în conformitate cu punctul 70, amortizorul respectiv se cumulează cu amortizorul O-SII care se aplică în conformitate cu prezentul capitol."

19) Secțiunea a 5-a "Corelarea între amortizorul O-SII și amortizorul de risc sistemic" din capitolul IV se abrogă.

20) Punctul 70 va avea următorul cuprins:

"70. Banca Națională a Moldovei poate stabili un amortizor de risc sistemic, pentru a preveni și a diminua riscurile macroprudențiale sau sistemice care nu sunt acoperite de alte acte normative elaborate în temeiul Legii nr.202/2017 și de prevederile capitolului III, secțiunea a 2-a și ale capitolului IV din prezentul regulament, în sensul de risc de perturbare a sistemului financiar care poate să genereze consecințe negative semnificative pentru sistemul financiar și pentru economia reală a Republicii Moldova."

21) Punctul 71 va avea următorul cuprins:

"71. În cazul în care Banca Națională a Moldovei procedează conform punctului 70, băncile calculează amortizorul de risc sistemic, pe bază individuală sau consolidată, după cum urmează:

$$BSR = r_T \cdot E_T + \sum_i r_i \cdot E_i$$

unde:

BSR = amortizorul de risc sistemic;

r_T = rata amortizorului aplicabilă cuantumului total al expunerii la risc a unei bănci;

E_T = cuantumul total al expunerii la risc a unei bănci, calculat în conformitate cu punctul 132 din Regulamentul nr.109/2018;

i = indicele care desemnează subansamblul de expuneri, astfel cum este menționat la punctul 76;

r_i = rata amortizorului aplicabilă cuantumului expunerii la risc a subansamblului de expuneri i ;

E_i = cuantumul expunerii la risc a unei bănci pentru subansamblul de expuneri i , calculat în conformitate cu punctul 132 din Regulamentul nr.109/2018."

22) La punctul 75, în primul enunț, după sintagma "amortizorul de risc sistemic" se completează cu textul "tuturor expunerilor sau unui subansamblu de expuneri, astfel cum sunt menționate la punctul 76, ale". Enunțul al doilea se completează cu sintagma "și de expuneri".

23) Punctul 76 va avea următorul cuprins:

"76. Un amortizor de risc sistemic se poate aplica:

1) tuturor expunerilor de pe teritoriul Republicii Moldova;

2) următoarelor expuneri sectoriale de pe teritoriul Republicii Moldova:

a) tuturor expunerilor de tip retail față de persoanele fizice care sunt garantate cu bunuri imobile locative;

b) tuturor expunerilor față de persoanele juridice care sunt garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobile comerciale;

c) tuturor expunerilor față de persoanele juridice în afara celor menționate la litera b);

d) tuturor expunerilor față de persoanele fizice în afara celor menționate la litera a);

e) altor tipuri de expuneri sectoriale.

3) tuturor expunerilor de pe teritoriul altor state;

4) expunerilor sectoriale, astfel cum sunt identificate la subpunctul 2), de pe teritoriul altor state, doar pentru a permite recunoașterea unei rate a amortizorului stabilit de alt stat în conformitate cu secțiunea a 4-a din prezentul capitol;

5) subansamblurilor oricăreia dintre categoriile de expuneri identificate la subpunctul 2), având la bază tipul de debitor sau sector al contrapărții, tipul de expunere, tipul de garanție reală, profilul de risc, zona geografică."

24) Punctul 77 se completează cu subpunctul 3) cu următorul cuprins:

"3) amortizorul de risc sistemic nu este utilizat pentru abordarea unor riscuri care sunt acoperite de prevederile capitolelor III și IV din prezentul regulament."

25) Punctul 78 se completează cu subpunctul 6) cu următorul cuprins:

"6) în cazul în care rata amortizorului de risc sistemic se aplică tuturor expunerilor, o justificare a motivului pentru care Banca Națională a Moldovei consideră că amortizorul de risc sistemic nu constituie o duplicare a funcționării amortizorului O-SII, prevăzut la capitolul IV din prezentul regulament."

26) Punctul 80,

la subpunctul 1), după cuvântul "rata", se completează cu cuvintele "sau ratele";

se completează cu subpunctul 2¹) cu următorul cuprins: "2¹) expunerile cărora li se aplică rata sau ratele amortizorului de risc sistemic";

la subpunctul 3) cuvântul "amortizorul" se substituie cu cuvintele "rata sau ratele amortizorului";

la subpunctul 4) cuvintele "rata stabilită sau restabilită a" se substituie cu cuvintele "rata sau ratele stabilite sau restabilite ale".

27) Se completează cu punctul 83¹ cu următorul cuprins:

"83¹. În cazul în care Banca Națională a Moldovei impune o rată a amortizorului de risc sistemic pentru băncile din Republica Moldova, conform punctului 83, amortizorul de risc sistemic respectiv poate fi cumulat cu amortizorul de risc sistemic aplicat în conformitate cu punctul 70, cu condiția ca amortizoarele să abordeze riscuri diferite. În cazul în care amortizoarele abordează aceleași riscuri, se aplică doar amortizorul cu rata cea mai mare."

28) Se completează cu punctul 87¹ cu următorul cuprins:

"87¹. Se consideră că o bancă nu îndeplinește cerința privind amortizorul combinat atunci când nu deține fonduri proprii în cuantumul necesar și de calitate necesară pentru a îndeplini în același timp cerința amortizorului combinat și fiecare dintre cerințele prevăzute de Regulamentul nr.109/2018 și oricare dintre cerințele impuse în temeiul art.139 alin.(3)-(5) din Legea nr.202/2017, care abordează alte riscuri decât riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier."

29) La punctul 101, subpunctele 1) și 2),

cuvintele "care au fost generate după cea mai recentă decizie de distribuire a profiturilor sau după luarea oricăreia dintre" se substituie cu cuvintele "minus orice distribuire a profiturilor sau orice plată care rezultă din";

la subpunctul 2) cuvântul "cerințele" se exclude;

la subpunctul 3) cuvântul "impozit" se substituie cu sintagma "taxe și impozite".

30) La punctul 102, subpunctul 1) va avea următorul cuprins:

"1) fondurile proprii de nivel 1 de bază menținute de bancă și care nu sunt utilizate pentru a îndeplini cerința de fonduri proprii prevăzută la punctul 130 din Regulamentul nr.109/2018 și cerința de fonduri proprii suplimentare, prevăzută în art.139 alin.(3) – (5) din Legea nr.202/2017, care abordează alte riscuri decât riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier, exprimate ca procentaj din cuantumul total al expunerii la risc, și".

31) În anexa la regulament,

la punctul 7 cuvintele "de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei aferente tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate" se substituie cu textul "în Regulamentul nr.111/2018";

la punctul 11 cuvintele "reglementările aferente fondurilor proprii ale băncilor și cerințele de capital" se substituie cu textul "Regulamentul nr.109/2018".

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea termenului de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE

COMITETULUI EXECUTIV

Anca-Dana DRAGU

Nr.3. Chișinău, 9 ianuarie 2025.